

Učinkovita suradnja primarnog pedijatra i patronažne sestre: što nosi budućnost?

Viktorija Benčić Šestak, Mirjana Kolarek Karakaš*

Kompleksnost suradnje između patronažne sestre i primarnog pedijatra u zaštiti dječjeg zdravlja temelji se na sinergiji preventivnih, edukativnih i terapijskih strategija koje osiguravaju kontinuitet skrbi od rođenja do adolescencije. Ova suradnja uključuje dinamičku razmjenu informacija, koordinaciju u praćenju razvojnih parametara te zajedničko rješavanje zdravstvenih i socijalnih izazova. Ključni elementi ove suradnje obuhvaćaju sustavno praćenje rasta, prevenciju bolesti, edukaciju roditelja te rano otkrivanje rizika, što zahtijeva visoku razinu organizacijske povezanosti i stratešku podjelu uloga. Promatrajući rad patronažne službe proteklih 20 godina zamjetno je kako se broj novorođene djece smanjio, smanjio se i broj posjeta patronažnih sestara. Gledajući npr. 2000. godinu vidljivo je ukupno 1844 živorođene djece dok je taj broj 2020. godine iznosio 1331 dijete u Varaždinskoj županiji. Sukladno tome broj patronažnih posjeta se smanjio. Ipak, je li se posljedično smanjila potreba obitelji za uslugama u zdravstvenom sustavu? Smanjenjem broja novorođenčadi oprečno raste broj potrebnih usluga u zdravstvenom sustavu. Primjetno je povećanje djece s kompleksnim zdravstvenim potrebama i učestalim liječničkim pregledima. Patronažna služba mora više truda uložiti u zdravstveni odgoj, posebice novije generacije roditelja, razvijati preventivne strategije u zaštiti dječjeg zdravlja, djelovati ciljano npr. holistički pristup u edukaciji, biti pomažuća struktura u ranom otkrivanju razvojnih poremećaja. Patronažne sestre posjeduju potrebna znanja i vještine u praćenju kroničnih bolesti kao što su astma i dijabetes tipa II i primjeni terapija. Također, vrlo je važna suradnja sa socijalnom službom u situacijama kada brzo treba reagirati i zbrinuti dijete. Razmjena podataka o pacijentu je ključna za brzo rješavanje problema, podaci bi trebali biti dostupni u realnom vremenu kako primarnom pedijatru tako i patronažnoj sestri, ostalim uključenim stručnjacima.

Suradnja između patronažne sestre i primarnog pedijatra zahtjeva prije svega institucionalnu podršku kroz digitalizaciju, kontinuirano obrazovanje te jasnu definiciju komplementarnih uloga.

Cilj: Suradnja i stvaranje optimalnih uvjeta gdje medicinski i socijalni aspekti skrbi teku u jedinstvenom toku, smanjujući fragmentaciju usluga i poboljšavaju ishode za najmlađe pacijente.

Ključne riječi: SESTRINSTVO U ZAJEDNICI; OBITELJSKE MEDICINSKE SESTRE;
ZDRAVSTVENE USLUGE ZAJEDNICE; PEDIJATRI; PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

* Specijalistička pedijatrijska ordinacija Mirjana Kolarek Karakaš, Kolodvorska 20, 42 000 Varaždin
e-mail: dr.m.karakas@gmail.com
e-mail: bencic.viktorija@gmail.com

Effective cooperation between primary pediatricians and community nurses: what does the future hold?

Viktorija Benčić Šestak, Mirjana Kolarek Karakaš

The complexity of cooperation between community nurses and primary pediatricians in protecting children's health is based on the synergy of preventive, educational, and therapeutic strategies that ensure continuity of care from birth to adolescence. This cooperation includes a dynamic exchange of information, coordination in monitoring developmental parameters, and joint resolution of health and social challenges. Key elements of this cooperation include systematic growth monitoring, disease prevention, parental education, and early risk detection, all of which require a high level of organizational connectivity and strategic role division.

Observing the work of community service over the past 20 years, it is noticeable that the number of newborns has decreased, as has the number of visits by community nurses. For example, in the year 2000, there were 1,844 live births, whereas in 2020, this number decreased to 1,331 in Varaždin County. Accordingly, the number of community visits has decreased. However, has the demand for healthcare services among families decreased as a result? Paradoxically, the decline in newborns has led to an increased demand for healthcare services. There is a noticeable rise in the number of children with complex health needs and frequent medical examinations. The community health service must invest more effort in health education, especially for the newer generation of parents, develop preventive strategies for the protection of children's health, act in a targeted manner (e.g., a holistic approach in education), and be a supporting structure in the early detection of developmental disorders. Community health nurses possess the necessary knowledge and skills to monitor chronic diseases such as asthma and Type 2 diabetes (DMII), as well as to administer therapies. Additionally, cooperation with social services is crucial in situations where a child needs urgent intervention and care. The exchange of patient data is essential for quick problem resolution; the data should be available in real-time to both the primary pediatrician and the community health nurse, as well as other relevant experts. Effective collaboration between community nurses and primary pediatricians hinges on institutional support, including digitalization, continuous education, and clearly defined complementary roles.

Aim: To foster collaboration and create optimal conditions where medical and social aspects of care are seamlessly integrated, reducing service fragmentation and improving outcomes for the youngest patients.

Keywords: COMMUNITY HEALTH NURSING; FAMILY NURSE PRACTITIONERS;
COMMUNITY HEALTH SERVICES; PEDIATRICIANS; PRIMARY HEALTH CARE